

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0329-361
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Класичний приватний університет
ID ОП у ЄДЕБО	7394
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Економіка підприємства, другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 Економіка
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	05 Соціальні та поведінкові науки
Дата засідання	14. 01. 2020 р.
№ протоколу	20
Доповідач	Вершиніна Дарина Миколаївна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Цілі та фокус ОП відповідають місії та стратегії КПУ, який має всі необхідні ресурси для їх досягнення. Особливостями освітньої програми є достатній фаховий рівень професорсько-викладацького складу КПУ, що формує засади для якісного та системного поєднання теоретичної та практичної підготовки, які затребувані на ринку праці реального сектору економіки Запорізького регіону. КПУ забезпечує студентоцентрикований підхід, що надає можливість індивідуального підходу до кожного студента. Фокусом ОПП можна визначити формування фахової компетентності щодо вміння управляти сучасним промисловим підприємством на основі використання досягнень у сфері науки та промислових	В	

		<p>технологій та становлення соціально-відповідального бізнесу. Потребує активізації дієве співробітництво із закладами вищої освіти за межами України, чого вимагають базові принципи європейської спільноти.</p> <p>Активізувати роботу по залученню досвіду іноземних освітніх програм при формуванні проекту змін ОП. ОП потребує чіткого виокремлення своєї специфіки та унікальності. КПУ доцільно посилити роботу в напрямку міжнародної співпраці, в тому числі при формуванні та внесенні змін до ОП.</p>		
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	В	<p>Професійний стандарт для спеціальності 051 “Економіка” на момент розроблення ОПП відсутній. При розробці ОПП “Економіка підприємства” враховано Національний класифікатор України. ОПП має чітку структуру, продемонстрований певний взаємозв’язок між освітніми компонентами. В частині теоретичного змісту предметної області зазначається особливість ОПП в межах спеціальності як орієнтація на підготовку фахівців для організації економічної діяльності підприємств і організацій, спрямована на їх</p>	Е	<p>Більше 50% програмних результатів навчання (ПРН 7-13, 20-32) забезпечується лише вибірковими компонентами, що обумовлює суттєве недовиконання цілей ОП (нормативного змісту, який визначається саме переліком ПРН).</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають обмежену можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, оскільки перелік містить 14 дисциплін, згрупованих у 7 блоків, тобто вибрати можна одну з двох запропонованих дисциплін. ОП передбачає доволі</p>

		<p>ефективне функціонування та підвищення конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках. До оновлення змісту та баз практики долучаються роботодавці. Пропозиції щодо удосконалення змісту практичної підготовки та баз практики обговорюються на засіданнях випускової кафедри.</p>		<p>обмежену можливість набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills); невідповідною є інформація щодо використання відповідних (сучасних) форм і методів навчання для їх відпрацювання. Є неузгодженість між змістом дисциплін та їх роллю у досягненні цілей ОП: наприклад ПРН 9, 10 забезпечуються однією дисципліною, опис якої не пов'язаний із зазначеними ПРН.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	В	<p>Правила прийому на навчання є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті університету. Правила прийому на навчання за ОП “Економіка підприємства” враховують особливості програми. Визначені чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.) Правила визнання результатів</p>	В	

		навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Освітній процес в університеті здійснюється за такими видами навчальної роботи: аудиторні навчальні заняття, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи. До основних видів аудиторних навчальних занять належать: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, що зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу в КПУ. Організація самостійної роботи студентів проводиться відповідно до Положення про самостійну роботу студентів у КПУ. Також цьому сприяє використання інструментів та обладнання: засоби Інтернет, комп'ютерна техніка та інформаційні програми у сфері економічного моделювання, а також використання методичного забезпечення електронних дисциплін навчального плану на сайті підтримки навчальних	В	

		<p>програм КПУ. Запровадження студентоцентрованого навчання і викладання у КПУ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та передбачає повагу та врахування розмаїтості здобувачів вищої освіти та їх потреб. Спілкування з фокус-групами: групи забезпечення ОПП та здобувачів (денної та заочної форм навчання) надали можливість експертам переконатися в наявності налагодженого цілісного тісного зворотнього зв'язку між інтересами, потребами, досвідом та бекграундом здобувачів вищої освіти та відповідними формами і методами викладання з боку викладачів. Інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес відбувається на першому навчальному тижні під час кураторської години; інформування здобувачів щодо специфіки освітніх компонентів - на першому навчальному занятті відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. З метою систематизації самостійної роботи здобувача та активізації їх залучення до науково-практичної та аналітичної роботи вважаємо доцільним</p>		
--	--	--	--	--

		запропонувати розширити дослідницьку складову в індивідуальній роботі здобувачів, яка б повною мірою могла б корелювати з потенційним дипломним проектуванням та науково-дослідницькою тематикою кафедри.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується такими внутрішніми документами: Положення про критерії оцінювання навчальних досягнень студентів КПУ Положення про організацію освітнього процесу. Відповідно навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня зі спеціальності 051 “Економіка” ОПП “Економіка підприємства” в КПУ (Протокол Вченої ради КПУ № 8 від 26.04.2018 р.) підсумковою формою атестації є публічний захист кваліфікаційної роботи. Під час зустрічей з викладачами і здобувачами вищої освіти було підтверджено наявність чітких і зрозумілих контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу на	В	

		<p>“Освітньому порталі Класичного приватного університету”</p> <p>Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в університеті регулюється наступними документами: Положення про академічну доброчесність, Статут КПУ, Антикорупційна програма КПУ. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності</p>		
Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>Професорсько-викладацький склад ОПП за академічним та професійним рівнем відповідає цілям та програмним результатами навчання, що підтверджено кваліфікацією відповідно до спеціальності та науковою, науково-педагогічною, педагогічною чи іншою професійною діяльністю. 100 % викладачів мають науковий ступінь з економіки; чотири доктори економічних наук, п'ять кандидати економічних наук. Три викладачі є членами спеціалізованої вченої ради Д.17.127.01 по захисту докторських (кандидатських) дисертацій за спеціальностями</p>	В	

		<p>08.00.03 та 08.00.04</p> <p>Процедура конкурсного відбору регламентована Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників КПУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів), затвердженого Вченою радою КПУ, а під час спілкування з представниками студентського самоврядування було підтверджено залучення здобувачів вищої освіти до процедури конкурсного відбору на етапі обговорення кандидатур на заміщення посад науково-педагогічних працівників на загальних зборах трудового колективу, у роботі яких можуть брати участь виборні представники з числа студентів, та на етапі обрання на посаду як члени Вченої ради ЗВО.</p> <p>Представники студентського самоврядування підтвердили, що вони є повноцінними членами Вченої ради інституту та Вченої ради Університету. До проведення аудиторних занять залучаються професіонали-практики та представники роботодавців. Комплексність професійного розвитку викладачів забезпечується</p>		
--	--	---	--	--

		наявністю Положення Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників КПУ. Стимулювання викладацької майстерності підтверджується: Колективним договором, прийнятим на загальних зборах найманих працівників КПУ		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A	КПУ має потужну матеріально-технічну базу та навчально-методичне забезпечення. У бібліотеці КПУ створено всі необхідні умови щодо роботи з друкованою літературою та є можливість роботи з електронними документами. Під час огляду матеріально-технічної бази КПУ експертна група отримала підтвердження, що студенти та викладачі мають доступ до фондів бібліотеки, авторизовані користувачі до електронних наукових баз даних Scopus; у доступі є такі інформаційні ресурси як Clarivate Analytics (IP & Science Thomson Reuters): Web of Science та інших. Практичні заняття з дисциплін ОПП відбуваються у спеціальних комп'ютерних класах із спеціальним програмним забезпеченням.	A	

		<p>Аудиторії обладнані мультимедійними засобами, в університеті наявний безкоштовний доступ до мережі Інтернет. Методичне забезпечення наявне як у друкованому, так і в електронному вигляді та міститься у віртуальній аудиторії для кожної дисципліни, що підтверджуються під час екскурсії навчальним закладом та екскурсії віртуальною аудиторією КПУ забезпечує доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, науково- викладацької діяльності, проведення досліджень. Всі будівлі та споруди відповідають даним технічних паспортів та санітарно-технічним вимогам. Постійно контролюється технічний стан будівель та споруд. Працює соціальна служба, а саме Лабораторія експериментальної та практичної психології Навчально-практичний соціальний центр КПУ, функціонує туристичний клуб “Пілігрим”, є умови для заняття в спортивних секціях,</p>		
--	--	--	--	--

		<p>проведення дозвілля в спортивному комплексі, Університет має Студентський Храм рівноапостольних Кирила та Мефодія УПЦ, профілакторій у м. Бердянськ</p>		
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	В	<p>Розроблення, затвердження, моніторинг, та періодичний перегляд ОПП здійснюється згідно із загально-інституційною політикою відповідно до процедур, визначених “Положенням про порядок розроблення та реалізацію освітніх програм КПУ” також “Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності КПУ” Проект ОПП “Економіка підприємства” для магістерського рівня вищої освіти опублікований на офіційному сайті з можливістю надіслати зауваження, пропозиції та коментарі поштою та електронною поштою. Перегляд і удосконалення ОПП “Економіка підприємства” здійснюється робочою групою з розробки та постійного розвитку ОПП (Наказ №76/2 від 26.04.2018 р.) з визначеним складом групи забезпечення. Органи студентського самоврядування беруть активну участь в</p>	В	

		<p>обговоренні та заходах щодо забезпечення якості вищої освіти, вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм</p> <p>КПУ співпрацює з роботодавцями на постійній основі. Зокрема участь за запрошенням у круглих столах, екскурсіях на підприємства здобувачів, залучення до покращення змісту ОПП та через надання вимог до очікуваних результатів навчання від випускників</p>		
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	В	<p>Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними та знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті КПУ</p> <p>При підготовці студентів за ОПП "Економіка підприємства" КПУ керується державними вимогами до змісту освіти, потребами ринку праці та їх особливостями, вирішенням питань безперервності, наступності та ступеневості підготовки фахівців. ОПП розроблена групою забезпечення спеціальності на основі Закону України "Про вищу освіту",</p>	В	

		<p>Статутом Класичного приватного університету Підготовка магістрів спеціальності 051 “Економіка” ОПП “Економіка підприємства” другого (магістерського) рівня вищої освіти в КПУ відбувається з 2004р ОПП розміщена у відкритому доступі на офіційному веб-сайті КПУ Наразі кафедрою економіки здійснена робота щодо підготовки змін до ОПП “Економіки підприємства”. Проект оновленої ОПП “Економіки підприємства” спеціальності 051 “Економіка” (магістр) оприлюднено на офіційному веб-сайті Документи ЗВО, що регулюють права та обов’язки усіх учасників освітнього процесу знаходяться у відкритому доступі.</p>		
<p>Критерій 10. Навчання через дослідження</p>				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Переглянути логіку та зміст ОП у відповідності до актуальних вимог Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, зокрема: узгодження компетентностей, програмних результатів навчання та змісту освітніх компонентів/дисциплін; забезпечення досягнення програмних результатів навчання в межах 75% навчального плану; забезпечення вільного вибору дисциплін; деталізація зв'язків між освітніми компонентами/дисциплінами.
2. Забезпечити уніфікацію процедури оцінки знань здобувачів за різними освітніми компонентами через встановлення порогових балів накопичення протягом семестру (аудиторної, самостійної роботи, вхідного, поточного модульного контролю) та підсумкової оцінки, що буде більш зручним для розуміння системи розподілу балів для здобувачів
3. Забезпечити умови для формування soft skills шляхом виокремлення *переліку* соціальних навичок, які відповідають предметній області програми, впливають на конкурентоспроможність випускників та визначення *форм й методів* їх відпрацювання в межах конкретних освітніх компонентів.
4. Проаналізувати та врахувати актуальний національний, іноземний досвід формування й реалізації аналогічних освітніх програм.
5. Розвивати умови для академічної мобільності студентів.
6. Розширити міждисциплінарні компоненти у структурі ОП, використовуючи можливості споріднених ОП і спеціальностей.
7. Регламентувати в “Положенні про порядок та умови обрання вибіркового дисциплін студентами КПУ” процес вибору ОК з інших ОПП та рівнів вищої освіти
8. Збільшити кількість дисциплін, що викладаються англійською мовою.
9. Оновити (актуалізувати) перелік рекомендованих джерел в робочих програмах дисциплін, програмах фахового та додаткового фахового вступних випробувань.
10. Вдосконалити процедуру проведення опитування здобувачів вищої освіти шляхом забезпечення його повної анонімності, доводити підсумки опитування до відома опитуваних фокус-груп студентів.
11. Затвердити та розмістити в загальному доступі на веб-сторінці ЗВО документ, що регламентує умови вступу для абітурієнтів, що здобули неформальну освіту.
12. Розробити та оприлюднити на офіційному веб-сайті ЗВО внутрішній нормативний документ, що регламентує порядок перезарахування результатів навчання, отриманих у системі неформальної освіти.
13. З метою систематизації самостійної роботи здобувачів та активізації їх залучення до науково-практичної та аналітичної роботи розширити дослідницьку складову в індивідуальній роботі здобувачів шляхом забезпечення кореляції з темою магістерської роботи та науково-дослідницькою тематикою кафедри

14. Поширити практику залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять з метою посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти; забезпечити системне залучення роботодавців до обговорення змісту ОП, компетентностей та програмних результатів навчання

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про :

умовну (відкладену) акредитацію ОП.

Членкиня ГЕР – доповідач

Д. М. Вершиніна